

‘Als pelgrim laat je sores achter je’

Heiligdomsvaart 2011



het
Licht
tegemeet

Tijdens de heiligdomsvaart gaan mensen op bedevaart naar Sint-Servaas. Waarom trekken gelovigen telkens weer naar zo'n pelgrims-oord?

door René Willems

Pelgrims bewandelen vaak oude wegen. Sinds jaar en dag trekken gelovigen naar heilige plaatsen. Moslims gaan naar Mekka, boeddhisten naar Bodhgaya, katholieken naar Rome. Of, hier in Zuid-Limburg, naar Maastricht: volgens de overleveringen trok de heilige Gerlachus elke dag vanuit Houthem naar Maastricht om te bidden bij het graf van Sint-Servaas. Wat bezielt gelovigen om huis en haard te verlaten voor een lange, zware tocht naar een heiligdom ver weg? Henk Erinkveld, rector van het redemptoristenklooster in Wittem - met de druk bezochte kapel van Gerardus Majella - en voorzitter van de stichting Pelgrimswegen & Voetpaden, heeft er een klein onderzoekje op losgelaten: „De weg erheen is voor de meesten belangrijker dan het doel zelf.” Het verklaart volgens hem ook waarom in bedevaartsoorden zoveel kroegen zijn. „Mensen die lang



Pelgrims in de OLV-basiliek.

foto Loraine Bodewes

onderweg zijn geweest, hebben honger en dorst”, benadrukt Erinkveld. „Het is logisch dat ze trek hebben in een goede maaltijd als ze hun doel eenmaal bereikt hebben: de opdracht is volbracht, en waarom zou dat niet uitgebreid gevierd mogen worden?”

Het is ook een van de redenen waarom in de kerken zo kwistig met wierook wordt gezwaaid. Ter ere van God, heet het officieel. Maar ook om de stank van de vermoeide, bezwete en ongewassen pelgrims te verdringen. Erinkvelds interesse voor het fenomeen bedevaart is gewekt in 1993, toen hij zelf te voet naar Muro

Locano trok, de geboorteplaats van de heilige Gerardus, tachtig kilometer ten zuiden van Napels. „Onderweg kwam ik heel veel mede-pelgrims tegen”, zegt hij, „waardoor ik me plotseling realiseerde dat mijn ei-

gen bedevaart in feite in een oude traditie paste.” Voor Erinkveld was zijn tocht van drie maanden naar Zuid-Italië allereerst een periode van bezinning. „Je laat thuis, met alle zorgen die daaraan vasthangen, eventjes achter je”, legt hij uit. „Drie maanden lang ben je in feite alleen nog maar bezig met de essentie van het leven: eten, slapen, onderweg zijn. Ik heb dat zelf als iets heel bijzonders ervaren.” Mensen zijn altijd onderweg naar iets, stelt Erinkveld vast: „Als je geen doel voor ogen hebt, is er vanzelfsprekend ook geen weg daarheen.” Maar voor de meeste pelgrims is het uiteindelijke doel van de bedevaart van ondergeschikt belang: „Het onderweg zijn is belangrijker dan het aankomen.” Iedere pelgrim kiest zijn eigen bestemming. „Belangrijk is dat je naar een heilige gaat met wie je jezelf kunt identificeren”, zegt Erinkveld. Voor hemzelf was dat in 1993 de jong gestorven Gerardus Majella, net als hijzelf redemptorist. Hij deelt die verbondenheid met Gerardus kennelijk met velen, zoals blijkt uit de honderden kaarsjes die dagelijks in Wittem branden bij het beeld van Gerardus: „Ik denk dat het vooral de eenvoud van die jonge monnik is die mensen aanspreekt.” Anderen zoeken een heilige op die wellicht antwoord weet op hun prangende vragen. Wie iets kwijt is, gaat naar Sint-Antonius. Wie vertwijfeld is, brandt een kaarsje voor de heilige Rita, patrones van hopeloze gevallen. En Maastrichtenaren zweren bij hun eigen Sint-Servaas. Maar de populairste heilige is en blijft natuurlijk Maria, ook in de stad van Sint-Servaas. Al eeuwenlang zoeken katholieken toevlucht bij haar. In drukke pelgrimsoorden als Lourdes, Banneux, Scherpenheuvel of Kevelaer. In de eigen *Slevrouwe*. Of op kleine, stille plekjes als Moresnet of Heppeneert. „Het bijzondere van Maria is dat zij, als moeder, heel vertrouwd overkomt”, vermoedt Erinkveld. „Een moeder hebben we tenslotte allemaal...” De pelgrimswandelingen van Houthem naar Maastricht beginnen vrijdag 1 juli om 9.00 uur in de Sint-Gerlachuskerk. Om 17.00 worden de pelgrims ontvangen in de Sint-Servaasbasiliek.